

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **N. L.**, bývajúceho v K., proti žalovaným **1/ Ing. G. L.**, bývajúcemu v K., **2/ M. L.**, bývajúcej v K., **3/ Ing. Š. L.**, bývajúcemu v K., **4/ Ing. P. L.**, bývajúcemu v K., t. č. bývajúcemu v K., **o vyslovenie neplatnosti právnych úkonov**, vedenej na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 15 C 111/2003, o dovolaní žalovaného 3/ proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach zo 7. októbra 2011 sp. zn. 2 Co 278/2011, takto

r o z h o d o l :

Uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo 7. októbra 2011 sp. zn. 2 Co 278/2011 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Košice I uznesením z 26. augusta 2011 č. k. 15 C 111/2003- 590 vydal predbežné opatrenie, ktorým uložil žalovaným 2/ až 4/ vytvoriť žalobcovi N. L. podmienky na bývanie v dome na D., a to predovšetkým zabezpečiť dodávku elektrickej energie, vody a plynu do právoplatného skončenia konania o vyslovenie neplatnosti právnych úkonov vedeného na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 15 C 111/2003.

Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací na odvolanie žalovaných 2/ a 4/ uznesením zo 7. októbra 2011 sp. zn. 2 Co 278/2011 potvrdil napadnuté prvostupňové uznesenie ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

Žalovaný 3/ napadol predmetné uznesenie odvolacieho súdu dovolaním, ktorým ho žiadal zrušiť z dôvodu, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. videl v tom, že krajský súd sa nijakým spôsobom nezaoberal jeho odvolaním proti uzneseniu Okresného súdu Košice I z 26. augusta 2011 č. k. 15 C 111/2003-590, podaným osobne na Okresný súd Košice I, v odvolacej lehote dňa 3. októbra 2011. Uviedol, že odvolací súd rozhodoval bez toho, aby mal k dispozícii jeho

odvolanie, ktoré bolo do spisovej kancelárie odvolacieho súdu predložené prvostupňovým súdom až po vypracovaní druhostupňového rozhodnutia. Krajský súd neprihliadol preto na jeho odvolacie námietky obsiahnuté v odvolaní, keďže ho nemal v čase rozhodnutia v spise založené.

Ostatní účastníci sa k dovolaniu nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V predmetnej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu. Dovolanie proti uzneseniu je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ veta prvá O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Ako je však výslovne uvedené v § 239 ods. 3 O.s.p., ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalcovskom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákomom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

V prejednávanej veci je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu o predbežnom opatrení, ktoré vykazuje znaky jedného z tých uznesení, ktoré sú taxatívne vymenované vo vyššie citovanom ustanovení ako rozhodnutia, proti ktorým dovolanie nie je prípustné bez ohľadu na spôsob rozhodnutia odvolacieho súdu. Prípustnosť dovolania žalovaného 3/ je preto v zmysle ustanovenia § 239 ods. 3 O.s.p. vylúčená.

Ak súdne konanie trpí niektorou z väd vymenovaných v ustanovení § 237 O.s.p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, pri ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 239 O.s.p. vylúčené. Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p., dovolací súd sa ďalej zaoberal otázkou, či nie je daná prípustnosť dovolania v zmysle tohto zákonného ustanovenia, teda či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti byť účastníkom konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodutej alebo už prv začatého konania, prípad absencie návrhu na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania súdom nesprávne obsadeným. So zreteľom na dovolateľom tvrdenú procesnú vadu sa osobitne zameril na otázku splnenia podmienok prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p.

Pod odňatím možnosti pred súdom konať treba rozumieť taký vadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv priznaných mu v občianskom súdom konaní (napr. právo zúčastniť sa pojednávania, podávať návrhy, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, právo, aby o jeho návrhu, resp. odvolaní príslušný súd rozhodol a pod.) za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Dovolací súd dospel k záveru, že postup súdov v danej veci je touto vadou postihnutý.

Podľa § 206 ods. 1 O.s.p., ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolanie, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd.

Z citovaného zákonného ustanovenia okrem iného vyplýva, že podanie odvolania má aj devolutívny účinok, ktorý spočíva v tom, že po podaní odvolania je oprávnený vo veci konať a o nej rozhodnúť odvolací súd. Tento účinok nastáva podaním odvolania bez ohľadu

na to, či odvolanie bolo podané proti takému rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné alebo či bolo podané oneskorene alebo osobou, ktorá nie je oprávnená na podanie odvolania. Odvolací súd je teda povinný o odvolaní rozhodnúť niektorým zo spôsobov uvedených v ustanovení § 218 a nasl. O.s.p. Ak účastník podá odvolanie riadne a včas a jeho podanie zákon nevylučuje, medzi práva, ktoré procesné predpisy účastníkom občianskeho súdneho konania priznávajú, patrí nepochybne aj právo na preskúmanie vecnej správnosti prvostupňového rozhodnutia v inštančnom konaní odvolacím súdom.

Podľa § 209a ods. 2 O.s.p. len čo všetkým účastníkom uplynie lehota na podanie odvolania a vyjadrenia k odvolaniu, predloží súd (prvého stupňa) vec bez zbytočného odkladu odvolaciemu súdu.

V zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia je súd prvého stupňa povinný predložiť vec odvolaciemu súdu na rozhodnutie o odvolaní až po tom, čo všetkým účastníkom uplynie lehota na podanie odvolania a vyjadrenia k odvolaniu. Okrem toho, po podaní odvolania súd prvého stupňa má povinnosť odvolaciemu súdu bezodkladne doručiť aj každé ďalšie podanie, včítane následne podaného odvolania.

V danom prípade súdy nižších stupňov nepostupovali v zmysle citovaných zákonných ustanovení.

V posudzovanej veci z obsahu spisu totiž vyplýva, že uznesenie Okresného súdu Košice I z 26. augusta 2011 č. k. 15 C 111/2003-590 bolo žalovanému 3/ doručené 19. septembra 2011 a teda, že lehota na podanie odvolania žalovanému 3/ uplynula 4. októbra 2011 (utorok). Z predkladacej správy Okresného súdu Košice I z 22. septembra 2011 (č. l. 601 spisu) je zrejmé, že prvostupňový súd predložil spis odvolaciemu súdu na rozhodnutie o odvolaní podanom dňa 14. septembra 2011 žalovanými 2/ a 4/ 23. septembra 2011. Stalo sa tak predčasne bez toho, aby prvostupňový súd vyčkal na uplynutie odvolacej lehoty všetkým účastníkom konania. O tomto odvolaní rozhodol Krajský súd v Košiciach uznesením zo 7. októbra 2011 sp. zn. 2 Co 278/2001. Keďže súd prvého stupňa mu doručil odvolanie žalovaného 3/ z 3. októbra 2011 až 7. októbra 2011 po vyhotovení rozhodnutia (viď úradný záznam na č. l. 604 spisu), o jeho odvolaní nerozhodol.

Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že ak odvolací súd v čase prejednávania odvolania žalovaných 2/ a 4/ nemal odvolanie žalovaného 3/ k dispozícii a teda o ňom nerozhodol (je bez významu, ktorý súd tento stav zaviniť), konal v rozpore s ustanovením § 206 ods. 1 O.s.p. Keďže žalovaný 3/ podal opravný prostriedok riadne a včas, týmto postupom mu odvolací súd zároveň znemožnil realizáciu jeho práva na preskúmanie vecnej správnosti prvostupňového rozhodnutia v inštančnom konaní na základe ním uvádzaných odvolacích námietok. Ide nepochybne o nesprávny postup, ktorý napĺňa skutkovú podstatu ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. Dovolanie žalovaného 3/ je teda prípustné a zároveň tiež dôvodné. Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu preto zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 2 prvá veta O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd aj o trovách dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 21. marca 2012

JUDr. Ladislav G ó r á s z, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Bc. Patrícia Špacírová